

טיוטת תקנות התעבורה - העלאת גיל חיוב בדיקת הכשירות לנהיגה נייר עמדה - עמותת אור ירוק

כללי

נייר עמדה זה נכתב בתגובה לטיוטת תקנות התעבורה המציעה לשנות את הדרישה לקיים בדיקות רפואיות עבור בעל רישיון נהיגה בשנה שבה מלאו לו 75 שנה, במקום 70 שנה כקבוע וכנהוג היום.

המהות מאחורי חיוב בדיקות רפואיות לנהגים החל מגיל 70 נובעת מכך שמדובר בקבוצת גיל המאובחנת כבעלת נטייה מוגברת למצבים רפואיים העלולים להשפיע על כושר הנהיגה, ביניהם ליקויי ראייה ושמיעה, היפוגליקמיה (מצב השכיח בחולי סוכרת), אפילפסיה, בעיות נפשיות, מחלות לבביות ועוד. (לצורך העניין, כ-30% מחולי הסוכרת בישראל נמצאים בקבוצת הגיל 65+¹).

מבדיקה שערכה עמותת אור ירוק בהתבסס על נתוני הלמ"ס, עולה כי אל מול השינוי הקודם בתקנה, לפיו עלה גיל החיוב בבדיקות רפואיות עבור בעל רישיון נהיגה לרכב מגיל 65 לגיל 70 (החל מינואר 2021), עלה מספר הנהגים המעורבים בתאונות דרכים קטלניות בקבוצת הגיל 65-69 ב-42%, פי שלושה יותר מאשר נהגים בשאר קבוצות הגילים. ניתן להניח כי לשינוי גיל חיוב הבדיקות הרפואיות הייתה השפעה על העלייה במספר הנהגים המעורבים בתאונות דרכים קטלניות בקבוצת גיל זו.

בדברי ההסבר לשינוי התקנות ניכר כי ישנה הסתמכות רבה על מימוש חובת הדיווח ע"פ סעיף 12ב' פקודת התעבורה ותקנה 13ב' לתקנות התעבורה, אך למיטב ידיעתנו קיים דיווח-חסר ע"פ סעיפים אלו. על כן נבקש לפרסם לציבור את מספר הדיווחים שדווחו לפי סעיף, מספר הדיווחים שנמצאו לרלוונטיים, גיל המדווחים, מספר המדווחים אשר רישיונם נשלל על בסיס דיווחים בהתאם לסעיף 12ב' לפקודת התעבורה או לתקנה 13ב' לתקנות התעבורה.

העלאת גיל חובת בדיקת הכשירות לנהיגה בקרב קבוצת הגיל בה המצבים הרפואיים המדוברים נפוצים עלולה להביא לנוכחות נהגים שאינם כשירים לנהיגה בכבישים ולסכן הן את הנהגים עצמם, שלעיתים אף אינם מודעים לכך שמצבם הבריאותי משפיע על איכות נהיגתם, והן את כלל משתמשי הדרך.

עד כה לא הוצגו לציבור ממצאים התומכים בצעד זה ככזה המיטיב עם הבטיחות בדרכים או כזה התורם באיזה אופן לצמצום מעורבותם של נהגים ותיקים בתאונות דרכים. על כן, עמדת עמותת אור ירוק היא כי אין להעלות את גיל בדיקות הבריאות כתנאי לקבל רישיון הנהיגה מגיל 70 לגיל 75. בנוסף עמותת אור ירוק דורשת להדק את הפיקוח על חובת הדיווח של רופאי המשפחה, לשפר

¹ דו"ח רישום סוכרת לשנת 2019, משרד הבריאות

ולייעל את תהליך בדיקתם של נהגים עם מחלות או כאלה הנוטלים תרופות העלולות לפגום
בכישורי הנהיגה שלהם.